

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation

§ 12, 1107/21

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Handling

2023 nr 48.

Protokollsutdrag skickas till

Stadens nämnder och bolag
Styrande dokument

Dag för justering

2023-04-06

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Aslan Akbas

Justerande

Håkan Eriksson

Justerande

Margareta Broang

Justerande

Lisbeth Sundén Andersson

Handling 2023 nr 48

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande
den 10 februari 2023 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation,
i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Göteborg den 8 mars 2023
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Mathias Sköld

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-10

Diarienummer 1107/21

Handläggare

Margareta Romare

Telefon: 031-368 02 47

E-post: margareta.romare@stadshuset.goteborg.se

Revidering av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation, i enlighet med bilaga 3 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2021-08-18 § 576 att ge stadsledningskontoret i uppdrag att fortsätta utredningen kring stadens krigsorganisation med inriktningen krigsorganisation med i huvudsak ordinarie nämndstruktur. Kommunfullmäktige antog 2021-10-28 § 14 Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, som bland annat slår fast att nämnder och styrelser inom stadens krigsorganisation ska ta fram beredskapsplaner för höjd beredskap.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-06-15 § 530 att remittera förslag till Göteborgs Stads krigsorganisation till samtliga nämnder och styrelser samt förbundsstyrelsen i Räddningstjänsten Storgöteborg.

I tjänsteutlåtandet lämnar stadsledningskontoret förslag på en reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap och bilaga om Göteborgs Stads krigsorganisation. Förslaget har justerats med hänsyn till synpunkter som framkommit i remissvaren.

Krigsorganisationen föreslås bestå av ordinarie nämnders och styrelser krigsorganisationer med tillhörande beredskapsplaner, samt ett antal tillkommande resursfunktioner. Resursfunktionerna ska säkerställa att operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kan komma till stånd vid krigsfara och krig. Syftet är att använda stadens samlade resurser på bästa sätt och stärka stadens förmåga att värna liv och hälsa samt upprätthålla samhällets funktionalitet.

Om förslag till reviderad riktlinje för höjd beredskap inklusive krigsorganisationen antas, kommer stadsledningskontoret att utreda möjligheten att kunna använda resursfunktionerna även vid extraordinära händelser i fredstid.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Om kommunfullmäktige i Göteborgs Stad antar förslag till reviderad riktlinje för höjd beredskap, inklusive beslut om Göteborgs Stads krigsorganisation, kommer det att

medföra ett utökat uppdrag för flertalet nämnder och styrelser i staden. Flera nämnder och styrelser efterlyser i sina remissvar besked om finansiering kopplat till resursfunktioner.

Det utökade uppdraget kopplas till förslaget att inrätta resursfunktioner och innebär att planering för uppdraget behöver göras i fredstid. Arbetet bedöms i nuläget i huvudsak handla om planering, analys och utbildning och bör kunna hanteras inom verksamheternas befintliga ramar. Utgångspunkten är att inblandade parter i respektive resursfunktion ska bidra till arbetet utifrån respektive parts kompetens och uppdrag i övrigt. Under 2023 kan det finnas möjlighet att specifika åtgärder till del skulle kunna finansieras med de kommuncentralt avsatta medlen för krisberedskap och civilt försvar. Dock behöver det prioriteras i förhållande till andra uppdrag och åtgärder som kan tänkas finansieras till del den vägen och det är i dagsläget osäkert hur den långsiktiga finansieringen för dessa kommuncentralt avsatta medlen ser ut efter 2023. Det gäller även de ordinarie årliga och statligt finansierade beredskapsmedlen, så kallade 2:4 anslagen, som fördelas av stadsledningskontoret och där årets resurser i stort är intecknade.

Även för dessa resurser finns det fortsatt en osäkerhet kring den statliga finansieringen efter 2023. I det fall de initiala uppstarts-, organiserings- och inventeringsfasen synliggör åtaganden som inte kan hanteras inom verksamheternas ramar få detta hanteras inom ordinarie budget- och planeringsprocesser.

Nämnder och styrelser kan i arbetet med beredskapsplaner för höjd beredskap, och i planeringen för resursfunktioner, identifiera behov av förmågehöjande investeringar för att hantera de allvarliga störningar som ett krig skulle medföra. I Göteborgs Stads budget för 2023 finns kommuncentrala medel motsvarande 250 miljoner kronor avsatta för förmågehöjande investeringar (för åren 2023–2025). Detta investeringsutrymme har berörda nämnder möjlighet att hemställa om att nyttja för att öka framdriften i arbetet med krisberedskap och civilt försvar under perioden. Samtidigt är det av vikt att ansvariga nämnder och styrelser börjar inarbeta denna typ av åtaganden och åtgärder inom ramen för den ordinarie investeringsplaneringen, i takt med att ansvaret och finansieringsmodellerna för enskilda uppgifter och åtaganden tydliggörs.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) föreslår vidare i rapporten Civilt försvar mot 2030 (lämnades till regeringen 1 november 2022) att kommunala investeringsprogram ska inrättas för robust vattenförsörjning och avlopp, robust energiförsörjning och robust kommunal infrastruktur inom transportområdet. I dagsläget finns dock ännu inga beslut om sådana statliga investeringsbidrag.

I en situation då höjd beredskap råder och resursfunktionerna tilldelas faktiska uppdrag, riskerar betydande kostnader att uppstå inom många verksamheter i staden. Exempelvis kan det handla om kostnader för inköp av varor, ökad lagerhållning, brådska reparationer, fler transporter, flyktingboenden (för interna och externa flyktingar), nödbespisning, ransoneringskort, stöd till Försvarsmakten, drift av befolkningsskyddsrummen, radiokommunikation (nödsamband) med mera. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av det civila försvaret i Göteborgs Stad, vilket medför mandat att omdisponera pengar centralt för att klara målen med det civila försvaret. Ytterst beslutar kommunfullmäktige om stadens budget, såväl i fred som i krig.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension när det gäller Göteborgs Stads krigsorganisation och de beredskapsförberedelser i fredstid som ska göras. På sikt skulle en situation med krigsfara eller krig kunna medföra allvarliga konsekvenser för ekologi och klimat.

Bedömning ur social dimension

Enligt MSB och Försvarmaktens gemensamma grundsyn ska genderperspektivet och barnperspektivet alltid vara en integrerad del i all totalförsvarsplanering. En situation med krigsfara eller krig bedöms medföra allvarliga sociala konsekvenser och påverka jämställdhet och mänskliga rättigheter negativt. En säkerhetspolitisk kris eller väpnat angrepp påverkar inte befolkningen likvärdigt eftersom människor har skilda fysiska, psykiska, språkliga och socioekonomiska förutsättningar. Redan utsatta grupper i samhället bedöms generellt drabbas särskilt hårt. Nämnder och styrelser inom Göteborgs Stad ska analysera dessa perspektiv och i sina beredskapsplaner och planera för åtgärder som kan förebygga och minska utsattheten i krig.

Bilagor

1. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2021-08-18 § 576
2. Kommunstyrelsens protokollsutdrag 2022-06-15 § 530
3. Förslag till reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, inklusive bilaga 1 Göteborgs Stads krigsorganisation

Remissinstansernas svar finns i sin helhet på stadsledningskontoret.

Ärendet

Stadsledningskontoret lämnar förslag på en reviderad version av Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation. Utöver krigsorganisation och tillhörande beredskapsplan i varje nämnd och styrelse föreslås den stadenövergripande krigsorganisationen bestå av förberedda resursfunktioner. Förslaget har varit på remiss hos stadens nämnder och styrelser.

Beskrivning av ärendet

Arbetet med civilt försvar i Göteborgs Stad skedde inledningsvis inom ramen för projektet civilt försvar, som tillsattes av kommunstyrelsen. Projektet redovisade sitt arbete 18 augusti 2021 och kommunstyrelsen beslutade 2021-08-18 § 576 att inriktningen för det fortsatta arbetet med stadens krigsorganisation skulle vara att i huvudsak behålla ordinarie nämndstruktur och därmed inte bilda speciella krigsnämnder.

Stadsledningskontoret har i det fortsatta arbetet med att skapa Göteborgs Stads krigsorganisation utgått från att samtliga ordinarie nämnder ska ingå i stadens krigsorganisation.

Kommunstyrelsen beslutade 2022-06-15 § 530 att remittera förslag till Göteborgs Stads krigsorganisation till samtliga nämnder och styrelser samt förbundsstyrelsen i Räddningstjänsten Storgöteborg.

Remissinstansernas svar finns i sin helhet på stadsledningskontoret.

Överenskommelsen mellan MSB och Sveriges kommuner och regioner (SKR) om kommunernas arbete med civilt försvar (2018-2020 med revideringar till och med 2023) pekar ut ett antal prioriterade arbetsuppgifter. En av dessa är att landets kommuner ska skapa en krigsorganisation. Enligt Förordning om totalförsvar och höjd beredskap (2015:1053) ska kommuner vid högsta beredskap övergå till sin krigsorganisation. Krigsorganisationen behöver därmed planeras och förberedas i fredstid.

Under höjd beredskap (krigsfara eller krig) bedöms behovet av att dela och samordna resurser inom staden att öka kraftigt. Ett rimligt antagande, i enlighet med Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30), är att en situation med krigsfara eller krig i Göteborg kommer kräva mer central styrning och fler stadenövergripande beslut än i fredstid. Svåra prioriteringar av stadens verksamheter behöver göras och knappa resurser fördelas. Många beslut kommer att behöva fattas brådskande och med otillräcklig och osäker information som grund. Vid höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva.

Vid direkt krigsfara eller krig kommer regeringen att besluta om skärpt eller högsta beredskap. Vid högsta beredskap (krig) ska kommuner ställa om till krigsorganisation och civilt försvar är då all den verksamhet som kommunen ska bedriva. Enligt Förordning om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:637) ska kommuner ha de planer som behövs för verksamheten under höjd beredskap.

Stadsledningskontoret gör bedömningen att enbart krigsorganisation och beredskapsplaner i varje förvaltning och bolag inte är tillräckligt för att skapa den förmåga som behövs för att i värsta fall hantera omfattande, långvariga, allvarliga och parallella samhällsstörningar i Göteborgssamhället till följd av krig. Om Göteborg skulle

drabbas av krigshandlingar behöver förvaltningar och bolag hjälpas åt på ett helt annat sätt än vad som normalt är fallet. Bedömningen grundar sig på det arbete som genomfördes inom ramen för projektet civilt försvar i Göteborgs Stad, vilket inkluderade samarbete med Försvarshögskolan och utbyte med bland annat Länsstyrelsen i Västra Götaland, ett antal statliga myndigheter i länet, Försvarsmakten samt en rad olika kommuner. Arbetet redovisades till kommunstyrelsen 2021-08-18 § 576.

Bedömningen grundar sig även på erfarenheter från arbetet med coronapandemin och arbetet som skedde inom den stab som stadsledningskontoret hade igång under våren 2022 med anledning av kriget i Ukraina. Vid allvarliga samhällsstörningar uppstår det snabbt omfattande behov av samordning, som sträcker sig utöver ordinarie arbetsrutiner och organisationsstruktur.

Stadens krigsorganisation behöver därför kompletteras med en förberedd struktur för ökad operativ förmåga att samordna och prioritera resurser över förvaltnings- och bolagsgränser. Denna organisatoriska beredskap föreslås i förslaget till reviderad riktlinje för höjd beredskap organiseras i form av resursfunktioner, som beskrivs mer utförligt nedan.

Resursfunktionernas uppdrag och styrning

Förberedda resursfunktioner, som i fredstid är beslutade av kommunfullmäktige, syftar till att i krig uppnå operativ förmåga att skyndsamt kraftsamla stadens resurser för att nå effekt i Göteborgssamhället. Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av det civila försvaret i enlighet med lag om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (2006:544). Det betyder att kommunstyrelsen under höjd beredskap fattar övergripande strategiska och ekonomiska inriktningsbeslut. Via krigsledningsorganisationen kommer kommunstyrelsen att ge operativa uppdrag till resursfunktionerna.

Det övergripande syftet med att kraftsamla stadens samlade resurser är att använda stadens resurser där de bäst behövs, i syfte att värna liv och hälsa, upprätthålla de viktigaste samhällsfunktionerna och upprätthålla nödvändig försörjning. Att stödja Försvarsmakten är ytterligare en av de prioriterade uppgifterna för det civila försvaret¹.

Kommunstyrelsens övergripande inriktningsbeslut samt målen för det civila försvaret och samhällets skyddsvärden² styr prioriteringarna inom varje resursfunktion. Enligt förslaget ska kommunstyrelsens krigsledningsorganisation på stadsledningskontoret förmedla kommunstyrelsens strategiska och ekonomiska inriktningsbeslut vidare till resursfunktionerna. Krigsstaben på stadsledningskontoret bereder ärendena och konkretiserar uppdragen som behöver utföras.

Förslag på 21 resursfunktioner

I förslaget till krigsorganisation som behandlades i kommunstyrelsen 15 juni 2022 föreslogs 19 resursfunktioner. Efter inkomna remissvar lämnar stadsledningskontoret i detta ärende förslag på 21 resursfunktioner, vilka beskrivs utförligare i reviderad riktlinje för höjd beredskap, bilaga 1 Göteborgs Stads krigsorganisation.

1 I Totalförsvaret 2021–2025 anges sju mål för det civila försvaret. Återges i Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap.

2 Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB777

De föreslagna resursfunktionerna grundar sig på den kunskapsinhämtning som skedde under arbetet med projektet civilt försvar och på de analyser som stadens förvaltningar och bolag själva gjort när det gäller den egna verksamheten under höjd beredskap. Vidare har några nämnder och styrelser i sina remissvar lämnat förslag på ytterligare resursfunktioner.

De föreslagna resursfunktionerna ryms inom någon av följande övergripande kategorier:

- **Tillkommande uppdrag enligt lag under höjd beredskap.** Vissa resursfunktioner bygger på specifika uppdrag som åligger en kommun under höjd beredskap, så som att bedriva lokal kristidsverksamhet, öppna skyddsrum och stödja Försvarsmakten.
- **Uppgifter som ingen enskild förvaltning eller bolag har ansvar för, varken i fred eller krig.** Avser uppgifter som ingen enskild förvaltning eller enskilt bolag har ansvar för, så som storskalig utrymning och inkvartering, flyktingströmmar såväl inom landet som utifrån, eller brådsakande begravningar.
- **Normala arbetsmetoder och resurstilldelning bedöms otillräckliga.** Flera resursfunktioner bygger på antagandet att normala fredstida arbetsmetoder, inklusive dimensionerande resurser, inte räcker till för att möta de samhällsstörningar som uppstår. Enligt MSB:s nationella planeringsföresättningar ska kommuner utgå från att det kan uppstå mycket allvarliga samhällsstörningar i händelse av krig, exempelvis långvariga elavbrott, återkommande under veckor-månader, raserad infrastruktur och raserade byggnader, brist på drivmedel, brist på sjukvårdsresurser, brist på livsmedel och övriga förnödenheter, avbrott och störningar i transporter, stort antal skadade personer, stort personalbortfall, svårigheter att nå ut med information med mera. Exempel på sådana resursfunktioner är transporter, reparationer, fastighetsdrift, krisstöd och kommunikation.

Ambitionen har varit att involvera så många förvaltningar och bolag som möjligt för att bäst utnyttja stadens samlade resurser och för att fördela ansvar och skyldigheter i händelse krigsfara och krig (höjd beredskap). Det är särskilt angeläget att förvaltningar och bolag som inte alls eller endast i ringa omfattning bedriver samhällsviktig verksamhet förbereder sig för att och helt eller delvis utföra nya arbetsuppgifter inom ramen för stadens krigsorganisation. Att peka ut ansvar i förväg är också avgörande för att i fredstid kunna öva stadens krigsorganisation.

En revidering av vilka resursfunktioner som är relevanta för staden kommer löpande att behöva göras. Dels kan kommuner få ändrade uppdrag via nya lagar, dels kan organisationsförändringar inom staden påverka vilka resursfunktioner som behöver finnas. Befintliga resursfunktioner vid varje tidpunkt, antal och typ av uppdrag, speglar således den aktuella fredstida organisationen.

Följande resursfunktioner föreslås förberedas i fredstid. Utöver dessa kan kommunstyrelsen under höjd beredskap, beroende på händelseutvecklingen, skapa de resursfunktioner som krävs.

• Transport, logistik & ordonnans	• Energi (el, värme, kyla, gas) och reservkraft
• Lokaler, fastighetsdrift	• Nödvattenförsörjning
• Reparationer (tekniskt underhåll, reparationer, byggnation, grävuppgifter mm)	• Måltider inom staden, inklusive nödbespisning

- Utrymning, inkvartering, flyktingmottagande
- Infrastruktur för IT
- Personalförsörjning/bemannning (inklusive kontakt med frivilliga och privata näringsliv)
- Inköp (säkerställa inköp av nödvändiga varor)
- Kristidsverksamhet (inkluderar prisreglering/ransonerings/ nödvändig försörjning)
- Krisstöd
- Kommunikation
- Hälsa, vård- och omsorg
- Avlopp och avfall
- Samband och ledningsplatser
- Skydd och bevakning
- Skyddsrum och övriga totalförsvarsanläggningar
- Lämna upplysningar med mera om krigsfångar och andra skyddade personer
- Brådskande begravning (stöd)
- Stöd till Försvarsmakten

Exempel på uppdrag som skulle kunna bli aktuella i händelse av krig

Resursfunktionerna ska, på uppdrag av kommunstyrelsen, utföra arbetsuppgifter i staden som är nödvändiga för att klara målen för det civila försvaret och för att staden ska kunna leverera samhällsviktig verksamhet samt upprätta samhällets funktionalitet. Exempel på sådana arbetsuppgifter skulle kunna vara (beroende på händelseutvecklingen):

- Röja upp i kvarter/stadsdelar
- Reparera raserad infrastruktur (vägar, vattenverk etcetera)
- Laga/förbereda mat och distribuera till äldreboenden/hemtjänst/förskola under svåra omständigheter (vid brist på livsmedel, drivmedel och fordon samtidigt som vägar kan vara förstörda)
- Via en personpool i staden och/eller via tillskott utifrån säkerställa att förskolan klarar sitt utökade uppdrag att ha dygnet runt-öppet (för att säkerställa att militär, sjukvårdspersonal, räddningstjänst med flera kan fortsätta utföra sina samhällsviktiga arbeten)
- Upprätta flyktingboenden eller evakuera delar av staden
- Nyttja stadens lokalinnehav på bästa sätt, exempelvis flytta verksamheter från en lokal till en annan. Reparera lokaler som måste fungera.
- Upprätta nya, tillfälliga ledningsplatser
- Bistå kyrkogårdsförvaltningen när det gäller begravningar av många döda
- Fördela reservkraft och tillhörande drivmedel till mest behövande verksamheter
- Bistå människor att komma till skyddsrum
- Upprätta radiokommunikation inom staden
- Bemanna fysiska informationsplatser runt om i staden
- Dela ut ransoneringskuponger
- Centralt köpa in exempelvis livsmedel, drivmedel, läkemedel och andra nödvändiga varor och fördela till mest behövande verksamheter i staden
- Stödja förband inom Försvarsmakten (på plats inom Göteborgs geografiska yta) med mat och vatten
- Via ordonnans (gå, cykla, bil/mc) fysiskt överlämna information/meddelande mellan stadens verksamheter eller mellan staden och andra myndigheter/aktörer
- Fördela it-resurser i syfte att upprätthålla de mest kritiska systemen inom staden

Sammanfattning av remissvaren

Kommunstyrelsen beslutade 2022-06-16 § 530 att skicka förslag till stadens krigsorganisation på remiss till stadens samtliga nämnder och styrelser samt till förbundsstyrelsen för Räddningstjänsten Storgöteborg. Totalt 46 svar har kommit in. I några fall, som Förvaltnings AB Framtiden och Göteborg Energi AB, har moderbolaget svarat för koncernens samtliga bolag.

Av de svarande har 44 tillstyrkt förslag till Göteborgs Stads krigsorganisation inklusive resursfunktioner, varav en nämnd (grundskolenämnden) tillstyrker förslaget under förutsättning att förvaltningen ges en utökad budgetram för att hantera den föreslagna utökningen av sitt uppdrag. Socialnämnden Hisingen tar inte ställning till förslaget, då det anses för otydligt för nämndens del. Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG), som föreslogs delta i ett antal resursfunktioner, avstyrker med motiveringen att RSG är ett eget kommunalförbund med nio medlemskommuner och därför inte formellt kan ingå i en av kommunernas krigsorganisationer. Däremot önskar RSG samverka såväl med krigsledningsorganisationen på stadsledningskontoret samt vid behov med relevanta resursfunktioner. Göteborgs Stads Kollektivtrafik tillstyrker förslaget som helhet, men avböjer deltagande med hänvisning till pågående process kring avyttring/avveckling inom kollektivtrafikkoncernen.

Då en klar majoritet tillstyrker remissen, har stadsledningskontoret valt att gå vidare med förslaget till Göteborgs Stads krigsorganisation inklusive resursfunktioner. Många remissvar efterlyser dock förtydligande gällande mandat, beslutsvägar, uppdraget i fredstid kontra uppdraget i händelse av höjd beredskap samt besked om finansiering. Ett antal konkreta förslag har också lämnats gällande fler resursfunktioner och i några fall förändringar gällande deltagande nämnder och styrelser.

Med anledning av remissvaren har ett antal justeringar och förtydliganden gjorts i Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, bilaga 1 Göteborgs Stads krigsorganisation. Vårt att betona är att resursfunktionsuppdraget är ett mycket ovanligt uppdrag, som skiljer sig från uppdrag som vanligtvis ges till nämnder och styrelser. Orsaken är att det inte går att förutsäga hur ett krig på svensk mark skulle drabba Göteborg, mer än i generella termer.

De scenarier eller hotbildsunderlag som Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI)³ tagit fram samt det nu pågående kriget i Ukraina ger en bild av vad som skulle kunna hända. Utgångspunkten för kommunernas arbete med civilt försvar är främst två olika scenarier; väpnat angrepp mot Sverige (krig) samt eskalerande gråzonsproblematik, det vill säga antagonistiska aktiviteter så som dataintrång, sabotage, terrorism, informationspåverkan med mera.

Resursfunktionsuppdraget handlar i fredstid om att uppnå organisatorisk beredskap för nämnder och styrelser att tillsammans hantera situationer som Göteborgs Stad aldrig tidigare har hanterat. Det innebär per definition stor ovisshet kring omfattningen av de samhällsstörningar och skador som staden i en krigssituation skulle drabbas av, liksom de ekonomiska konsekvenserna av ett krig.

³ Hotbildsunderlag i utvecklingen av civilt försvar, FOI Memo 5089, FOI Memo 6338

Förtydliganden i riktlinjen

Ett antal justeringar och förtydliganden har gjorts i Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, bilaga 1 Göteborgs Stads krigsorganisation. Dessa bygger på remissvaren samt stadsledningskontorets värdering av inkomna förslag. Följande förändringar föreslås:

- Formuleringar i riktlinjen har justerats för att tydliggöra resursfunktionernas uppdrag och mandat. Bild 1, stadens övergripande organisationsschema, har justerats för att tydliggöra beslutsvägarna under höjd beredskap. Under höjd beredskap ger kommunstyrelsen operativa uppdrag till resursfunktionerna, medan nämnder och bolag bemannar resursfunktionerna. Bild 2, krigsorganisationens ledningsstruktur, har anpassat för mer enhetlig terminologi.
- Resursfunktionernas fredstida uppdrag har lagts till i riktlinjen. Den fredstida förberedelsen syftar till att uppnå organisatorisk beredskap. Funktionsansvarig nämnd/styrelse ansvarar för att leda arbetet och övriga ansvarar för att aktivt delta.
- Två nya resursfunktioner föreslås:
Hälsa, vård och omsorg - förslag från äldre samt vård- och omsorgsnämnden och nämnden för funktionsstöd.
Avlopp och Avfall - förslag från kretslopp och vattennämnden samt Gryaab AB.
- Äldre samt vård- och omsorgsnämnden (avser trygghetsjouren) har lagts till i resursfunktionen *Samband och ledningsplatser*. Miljö- och klimatnämnden har lagts till som deltagande nämnd i resursfunktionen *Nödvattenförsörjning*.
- Förvaltnings AB Framtiden har tagits bort från resursfunktionen *Transport, logistik & ordonnans*. Med hänvisning till pågående process kring avyttring/avveckling inom kollektivtrafikkoncernen ingår moderbolaget Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB inte längre i några resursfunktioner. Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) har strukits från formellt deltagande i stadens krigsorganisation.
- Kollektivavtalet för krigs- och beredskapstillstånd, KB-avtalet, gäller från och med 1 juli 2022 även de kommunala bolag som har Sobona som arbetsgivarorganisation. KB-avtalet reglerar bland annat skyldighet för arbetstagaren att låta sig omplaceras till annan anställning. Riktlinjens kapitel Bakgrund har uppdaterats med denna information.
- Namnen på de fyra nya nämnderna för stadsutveckling har ersatt de fem gamla namnen.

Frågeställningar besvaras

Ett antal synpunkter som framkommit i remissvaren, besvaras övergripande i detta tjänsteutlåtande via nedanstående rubriker där snarlika frågeställningar har sammanställts.

Resursfunktionernas uppdrag och mandat

Flera remissvar berör frågan huruvida resursfunktionerna ska kunna aktiveras vid fredstida kriser. De föreslagna resursfunktionerna är i detta ärende en del av stadens krigsorganisation och föreslås därmed att träda i kraft under höjd beredskap, när staden övergår till krigsorganisation. Om förslag till reviderad riktlinje för höjd beredskap inklusive krigsorganisationen antas, kommer stadsledningskontoret under 2023 att utreda

och återkomma till kommunstyrelsen när det gäller möjligheten att vid behov kunna använda resursfunktionerna även vid extraordinära händelser i fredstid.

Några efterlyser tydligare förklaring av vad det betyder att en resursfunktion aktiveras under höjd beredskap. Aktivering betyder att resursfunktionen är redo att samverka med stadsledningskontorets krigsstab kring konkreta arbetsuppgifter som skyndsamt kan behöva utföras.

Resursfunktionernas ansvar kan delvis överlappa varandra, vilket påpekas i några remissvar. Ett exempel kan vara fastighetsdrift och reparationer. Stadsledningskontorets bedömning är att det blir en fråga som behöver lösas inom krigsstabens pågående arbete under höjd beredskap, beroende på vilken av typ av reparationer som behöver hanteras. Det i sin tur avgör vilka resursfunktioner som bäst kan bidra.

Några remissvar ställer frågor kring hur en resursfunktion ska bemannas och om det förutsätter krigsplacering. Att leda och delta i resursfunktionens planeringsarbete kräver personal för planering och samordning. Ansvaret för att bemanna en resursfunktion på lämpligt vis ligger enligt förslaget i detta tjänsteutlåtande på respektive nämnd och styrelse. Om sådana tjänster är nyckelfunktioner som bör bli föremål för krigsplacering är även det ett uppdrag för utpekad nämnd/styrelse, i enlighet med Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap. Hur många personer som därutöver behöver involveras för att utföra operativt arbete går inte att förutsäga, utan beror helt på situation och typ av samhällsstörning.

Hur resursfunktioner ska samverka och samarbeta med varandra utifrån de uppdrag som ges av kommunstyrelsen är en vanlig fråga i remissvaren. Enligt förslaget i detta tjänsteutlåtande ska resursansvariga nämnder och styrelser ta de kontakter som behövs med andra resursfunktioner. Samordning och prioritering av arbetsuppgifter sker inom krigsstabens arbete på stadsledningskontoret.

Nämnders och styrelsernas ordinarie reglementen och ägardirektiv gäller alltså under höjd beredskap. Ordinarie nämnder och styrelser kvarstår i krigsorganisationen och är kontaktytor till allmänheten.

Deltagande i en resursfunktion

Några remissvar ställer frågan kring hur funktionsansvariga nämnder/styrelser och deltagande nämnder och styrelser har valts ut. Det är verksamheternas grunduppdrag och grundkompetens i fredstid som har beaktats. Ansvar-, närhet- och likhetsprincipen har varit vägledande. Deltagande i en resursfunktion bygger dels på verksamhetens grunduppdrag, dels på förmåga att kunna bidra med resurser för att lösa en eller flera uppgifter inom funktionens möjliga uppdrag. Deltagande i en resursfunktion är inte ett krav för att vid behov nyttja resurser.

Arbetsuppgifter och prioriteringar

Många efterlyser förtydligade arbetsuppgifter för resursfunktionerna. I detta tjänsteutlåtande ges exempel på arbetsuppgifter som skulle kunna bli aktuella att utföra i händelse av krig. Stadsledningskontorets bedömning är dock att alla potentiella arbetsuppgifter i händelse av krig inte går att förutse. Därför är det inte möjligt att på förhand peka ut exakta arbetsuppgifter i den formella riktlinjen. Resursfunktionernas uppdrag i fredstid är att skapa organisatorisk beredskap för att snabbt kunna delta i de arbetsuppgifter som kan komma att bli aktuella.

Flera remissvar berör frågan hur nämnder och styrelser ska prioritera mellan ordinarie uppdrag och uppdrag kopplade till resursfunktioner. Stadsledningskontoret gör

bedömningen att ingen nämnd/styrelse ensam kommer att behöva fatta svåra prioriteringsbeslut mellan ordinarie uppdrag och uppdrag kopplade till resursfunktioner. Sådana beslut kommer ytterst att fattas av kommunstyrelsen, men kommer att föregås av en dialog och beredning inom stadsledningskontorets krigsstab för en så korrekt prioritering som möjligt.

Generellt kan sägas att resursfunktioner kommer att tilldelas arbetsuppgifter när en nämnds/styrelses ordinarie resurser i en krigssituation inte räcker till att för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet på minst acceptabel nivå eller när skadeverkningarna i Göteborgssamhället riskerar att bli så stora att staden behöver vidta åtgärder som går utanför stadens vanliga arbetsprocesser. Det betyder att staden redan befinner sig i en situation där staden som helhet behöver prioritera mellan samhällsviktiga uppdrag och bestämma vilka uppdrag som är mest angelägna att hantera först. Tidsaspekten kommer att vara vägledande: vilka uppdrag i staden är viktigast att hantera först för att värna liv och hälsa och samhällets grundläggande funktionalitet? Vilka uppdrag kan skjutas upp eller utföras i mindre ambitiös omfattning under ett tag? I händelse av krig i Göteborgsområdet kommer sådana svåra överväganden att behöva göras dagligen och nya beslut kan behöva fattas skyndsamt beroende på händelseutvecklingen. Resursfunktionernas nämnder och styrelser ska bidra efter bästa förmåga i varje given situation.

Värt att betona är att alla planeringsförutsättningar för det civila försvaret på kommunal nivå inte är klarlagda, vilket gör att vissa resursfunktionsuppdrag initialt är mer otydliga än andra. Det kan exempelvis handla om resursfunktionerna skyddsrum, kristidsverksamhet, storskalig utrymning/inkvartering, brådskanie begravingar och lämna uppgifter om krigsfångar. I dessa fall får funktionsansvarig nämnd eller styrelse börja arbeta med de i riktlinjen utpekade uppdragen i fredstid och i dialog med kommunstyrelsen (stadsledningskontoret) utforma arbetet i takt med att nationella planeringsförutsättningar tydliggörs och uppdrag inom staden beslutas.

Planeringsförutsättningar

Några nämnder och styrelser efterlyser tydligare scenarier och analyser kring hur Göteborg skulle kunna drabbas av ett krig. Stadsledningskontorets bedömning är att det inte är möjligt att med trovärdighet skapa lokala scenarier. Dels är Försvarsmaktens analyser hemliga, dels skulle vissa bestämda antaganden riskera att leda planeringen i fel riktning. Samtliga kommuner i landet har fått samma nationella planeringsförutsättningar att förhålla sig till. Utgångspunkten är FOI:s typfall 1-5, vilket betyder att allt som beskrivs där skulle kunna inträffa i Göteborg. I Råd kring arbetet med beredskapsplaner för höjd beredskap, som stadsledningskontoret tagit fram, finns ett avsnitt om hotbilden inklusive källhänvisningar för fördjupade studier. Avgörande är att nämnder och styrelser har förmåga till ledning och vid behov kan göra snabba anpassningar av verksamheten, vilket inkluderar att aktivera reservplaner.

Några nämnder och styrelser framför önskemål om att stadsledningskontoret ska ta mer initiativ och ansvar när det gäller samordning av stadens beredskapsplaner. Stadsledningskontorets bedömning är att synpunkten är viktig, men inte påverkar utformningen av reviderat förslag till riktlinje för höjd beredskap inklusive bilaga 1 Göteborgs Stads krigsorganisation. Stadsledningskontoret tar med sig önskemålet kring ökad samordning i det fortsatta arbetet med att stödja förvaltningar och bolag i arbetet med civilt försvar. Stadsledningskontoret ser exempelvis ett behov av att identifiera vilka nämnder och styrelser som har ett uppskattat resursöverskott respektive resursunderskott

gällande personal i sina krigsorganisationer. Resursfunktionen

Personalförsörjning/Bemannning, som föreslås ledas av kommunstyrelsen, kommer att behöva ta fram en planering kring hur anställda i staden vid behov ska kunna omplaceras och även en planering för hur frivilliga ska kunna nyttjas.

Nationella lagar och regleringar under höjd beredskap

Vissa remissvar önskar förtydliganden ring kommunstyrelsens mandat under höjd beredskap i relation till nationella lagar och regleringar. Svaret är att nationella lagar och regleringar fortsatt gäller under höjd beredskap. Vid höjd beredskap träder några eller alla fullmaktslagar i kraft.

Samhällets skyddsvärden i fred och under höjd beredskap

Några nämnder och styrelser lyfter frågor kring samhällets skyddsvärden. Den generella inriktningen för alla typer av samhällsstörningar i Sverige är att värna människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter, miljö och ekonomiska värden samt nationell suveränitet⁴. Ibland används endast begreppet samhällets funktionalitet som ett samlingsbegrepp för all funktionalitet. Begreppet omfattar i de fallen även demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Riksdagen har i Totalförsvaret 2021-2025 (prop 2020/21:30) pekat ut sju specifika mål för det civila försvaret. Dessa mål ska Göteborgs Stad prioritera under höjd beredskap, se vidare Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap (Bakgrund).

Resursfunktionen Skyddsrum

Uppdragen i resursfunktionen *Skyddsrum* kommer att tydliggöras i takt med att arbetet fortskrider på nationell nivå och inom staden. Kommunstyrelsen beslutade 2023-01-11 (0583/22) att ge stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en inriktning och en ansvarsfördelning för skydd av civilbefolkningen i ett krisläge samt förslag på åtgärder som bedöms vara prioriterade vad gäller skydd av civilbefolkningen och totalförsvarsanläggningar. En statlig utredning - Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap, SOU 2022:57 – föreslår bland annat att kommuner ska få ett ansvar för att inrätta skyddade utrymmen, informera och bistå allmänheten vid användning av skyddsrum och skyddade utrymmen samt ansvara för personalen i befolkningsskyddsrummen. Eventuella kompletteringar och justeringar av deltagande nämnder och styrelser i resursfunktion *Skyddsrum* kommer att göras när tillräckligt planeringsunderlag finns.

Resursfunktionen Storskalig utrymning/inkvartering

Uppdragen i resursfunktionen *Storskalig utrymning/inkvartering* kommer att tydliggöras i takt med att arbetet fortskrider på nationell nivå och inom staden. Eventuella kompletteringar och justeringar av deltagande nämnder och styrelser i denna resursfunktion kommer att göras när tillräckligt planeringsunderlag finns. Värt att notera är att den statliga utredningen Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap (SOU 2022:57) har lagt förslag om att kommunerna ska åläggas att ta fram en planering för utrymning och inkvartering som ett led i skyddet av civilbefolkningen. Kommunerna föreslås också bli ansvariga för att verkställa beslut om utrymning vid höjd beredskap. Stadsledningskontorets bedömning är att Förvaltnings AB Framtiden och Boplat AB kan utgöra en resurs i händelse av storskalig utrymning/inkvartering, varför dessa redan nu pekas ut som deltagande i resursfunktionen *Storskalig utrymning/inkvartering*.

⁴ Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB777 - reviderad oktober 2018

Resursfunktionen Kristidsverksamhet

Uppdragen i resursfunktionen *Kristidsverksamhet* kommer att tydliggöras i takt med att arbetet fortskrider på nationell nivå och inom staden. Kristidsverksamhet omfattar nödvändig försörjning, prisreglering och ransonering enligt Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Överenskommelsen mellan MSB och SKR om kommunernas arbete med civilt försvar omfattar ännu inte denna arbetsuppgift. Enligt överenskommelsen kommer kristidsverksamheten att lyftas in i arbetet med civilt försvar när förutsättningarna för detta finns på plats.

Kommunstyrelsen beslutade 2023-01-11 (0583/22) att ge stadsledningskontoret i uppdrag att, inom ramen för planen för arbetet med krisberedskap och civilt försvar bevaka, följa upp och till kommunstyrelsen föreslå åtgärder för hur staden samlat ska arbeta med att säkerställa försörjningen av nödvändiga varor och tjänster. Eventuella kompletteringar och justeringar av deltagande nämnder och styrelser i denna resursfunktion kommer därmed att göras när tillräckligt planeringsunderlag finns. Stadsledningskontorets bedömning är att de fyra regionala socialnämnderna kommer att beröras exempelvis vid en situation med ransonering, varför dessa redan nu pekats ut som deltagare i resursfunktionen *Kristidsverksamhet*.

Resursfunktionen Personalförsörjning/bemanning

Resursfunktionen *Personalförsörjning/bemanning* är en stadenövergripande funktion för att omfördela personal inom staden. Deltagande nämnder och styrelser i resursfunktionen ska bidra till att bygga upp själva bemanningsfunktionen, exempelvis en personalpool. Samtidigt kvarstår bemanningsenheterna inom äldre, vård- och omsorgsförvaltningen samt inom förskole- och grundskoleförvaltningen under höjd beredskap. Dessa kommer sannolikt att behöva samverka med resursfunktionen *Personalförsörjning/bemanning*. Även enskilda nämnder och styrelser behöver delta i arbetet med att underlätta för personal att omplaceras inom staden, så långt lagstiftning och kollektivavtal tillåter det.

Resursfunktionen Kommunikation

Nämnden för Demokrati och medborgarservice önskar i sitt remissvar bli en särskilt utpekad deltagare i resursfunktion Kommunikation samt att uppdraget att hantera ryktesspridning bör läggas till i resursfunktionens ansvar. Stadsledningskontoret bedömer att uppdraget att förebygga och hantera ryktesspridning ingår i de uppdrag som hör till resursfunktionen Kommunikation. Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation gäller under höjd beredskap, vilket betyder att samtliga nämnder och styrelser beroende på händelseutvecklingen kan komma att involveras i händelse av krigsfara eller krig.

Vissa bolag namnges specifikt som deltagare i resursfunktionen. Detta förklaras av att bolagen, som inte bedriver samhällsviktig verksamhet, i fredstid behöver förbereda sig för att kunna ta sig an nya uppdrag utifrån stadens samlade behov av kommunikation i händelse av krigsfara eller krig.

Kulturnämnden önskar i sitt remissvar bli funktionsansvarig nämnd för ytterligare en resursfunktion med fokus på bemanning av informations-/trygghetspunkter och information till medborgarna. Stadsledningskontorets gör bedömningen att resursfunktionen *Kommunikation* redan rymmer uppdraget att säkerställa information till medborgarna. Därför behövs ingen ytterligare resursfunktion för detta. När det gäller trygghetspunkter finns ännu inget beslut om att inrätta trygghetspunkter i staden. Därför

är det för tidigt att utse ansvar för trygghetspunkter inom ramen för stadens krigsorganisation. För närvarande pågår en fördjupad utredning kring trygghetspunkter på stadsfastighetsnämnden efter beslut i kommunfullmäktige 2022-10-27 § 30. Parallellt ska stadsledningskontoret ta fram ett förslag kring hur trygghetspunkter ska organiseras, vilket bland annat inkluderar ansvar för kommunikationen.

Hel- och delägda bolag inom staden

Några remissinstanser påtalar det faktum att staden inte är ensam ägare till alla bolag som ingår i krigsorganisationen och att det är viktigt att ta hänsyn till att det därmed kan finnas ytterligare ägarintressen att väga in. Det skulle också kunna uppstå målkonflikter mellan ägarna. De delägda bolagen har i sina remissvar ställt sig positiva till föreslagen organisation men stadsledningskontoret bedömer att det kommer att krävas dialog mellan ägarkommunerna så att ett genomförande i enlighet med riktlinjen tillvaratar samtliga delägares intresse. En sådan dialog förutsätter att samtliga delägare har fattat beslut om sin egen krigsorganisation.

Några bolag har i sina remissvar lyft att de har annan lagstiftning att beakta och att det kan komma att uppstå tvetydigheter exempelvis när det gäller aktivering av resursfunktionerna, prioriteringar av leveranser och tillgång till resurser vid händelse av höjd beredskap stadsledningskontoret är medvetet om att krav i lagstiftning och de nationella behoven kan komma att behöva prioriteras före de lokala behoven vid händelse av höjd beredskap. Det behöver finnas ett fortsatt fokus på dessa frågor i det fortsatta arbetet med planeringen av resursfunktionerna.

Enligt den föreslagna riktlinjen för höjd beredskap kommer flera av stadens bolag vara ansvariga för olika resursfunktioner. Resursfunktionerna ansvarar för att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser kommer till stånd vid höjd beredskap. Konkreta uppdrag till respektive resursfunktion då höjd beredskap råder kommer att ges av kommunstyrelsen. Det ovan sagda innebär att vid höjd beredskap så kan bolagen i praktiken komma att styras direkt av kommunstyrelsen. Det finns viss risk för att detta står i strid med aktiebolagslagen. Ett direktiv från ägare får inte vara så ingripande att det i realiteten tar ifrån styrelsen eller verkställande direktör dess funktioner som bolagsorgan. I förevarande fall syftar dock inte den föreslagna riktlinjen till att ta ifrån styrelse och VD dess funktioner som bolagsorgan utan snarare till att lämna anvisningar till hur bolaget förväntas agera i vissa specifika situationer. Bolagen kommer alltså ha kvar sin skyldighet att bedriva ordinarie verksamhet så långt som möjligt.

Det finns också en viss risk för att kommunstyrelsen med tillämpning av riktlinjen för höjd beredskap kan lämna direktiv som strider mot bolagets intressen. Ett bolags intresse kan dock i de flesta fall uppfattas som en aktieägarskyddsregel. Det innebär att om samtliga aktieägare samtycker får bolagsstyrelsen bryta mot bolagets intresse. Om aktieägarna fattar ett enhälligt beslut skall till och med en åtgärd som strider mot bolagets intresse genomföras. För de av staden helägda bolagen innebär detta alltså inte något problem. När det gäller delägda bolag är risken möjligen större att direktiv från kommunstyrelsen uppfattas strida mot bolagets intresse. Som redan anförts krävs det dock en fördjupad dialog mellan ägarna i de delägda bolagen för att identifiera hur den föreslagna riktlinjen för höjd beredskap ska kunna genomföras på ett sätt som tillvaratar samtliga delägares intressen.

Stadsledningskontorets bedömning

Det kraftigt försämrade säkerhetspolitiska läget i vår omvärld, med Rysslands invasion av Ukraina, gör att det är angeläget att fastställa stadens krigsorganisation i händelse av krigsfara och krig i Sverige.

En krigssituation skulle ställa staden som helhet inför helt nya och komplexa uppdrag som bara kan hanteras gemensamt. Stadsledningskontoret kan konstatera att det finns ett starkt stöd bland stadens nämnder och styrelser för att tillskapa resursfunktioner med syfte att öka stadens samlade förmåga att hantera en situation med ytterst krig.

Stadsledningskontoret vill betona att arbetet med stadens övergripande krigsorganisation kommer att behöva fortsätta. Exempelvis pågår ett antal statliga utredningar kring höjd beredskap och arbetet med civilt försvar, vilka kan komma att påverka kommunernas uppdrag under höjd beredskap. Krigsorganisation kommer successivt att behöva anpassas i takt med att nationella lagar och regleringar ändras.

Även regionala eller nationella planeringsförutsättningar kan komma att ändras, vilket i sin tur påverkar stadens krigsorganisation. Därtill kan förändringar i stadens egen framtida organisation skapa behov av att justera krigsorganisationen.

Om kommunstyrelsen och kommunfullmäktige antar Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, inklusive bilaga Göteborgs Stads krigsorganisation, avser stadsledningskontoret att arbeta vidare med stadens krigsorganisation och efter hand göra de förtydliganden och tillägg som behövs. Råd kring arbetet med beredskapsplaner för höjd beredskap (stödjande dokument) kommer att kompletteras med vägledning kring resursfunktioner. Stadsledningskontoret avser att återkomma med en övnings- och utbildningsplan gällande stadens krigsorganisation, när en sådan är beslutad.

Christina Eide

Direktör Utveckling av stadens
verksamheter

Eva Hessman

Stadsdirektör

Redovisning av projektet civilt försvar

§ 576, 0475/19

Beslut

Enligt yrkande från M, L, C och S:

1. Kommunstyrelsens uppdrag 2018-08-22 § 668 till stadsledningskontoret att genomföra projektet civilt försvar förklaras fullgjort.
2. Stadsledningskontoret får i uppdrag att fortsätta utredningen kring stadens krigsorganisation med en inriktning enligt nedanstående alternativ:
 - a) Krigsorganisation med i huvudsak ordinarie nämndstruktur.
3. Stadsledningskontoret får i uppdrag att utreda inrättandet av en beredskapshandläggare med kansli placerad direkt under krisledningsnämnden.

Kommunstyrelsen tillstyrker yrkande från M, L, C och S den 18 augusti 2021 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap, i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, antas.

Tidigare behandling

Bordlagt den 16 juni 2021, § 500.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 7 maj 2021.

Yrkande från SD den 11 juni 2021.

Yrkande från MP och V den 13 augusti 2021.

Yrkande från M, L, C och S särskilt yttrande KD den 18 augusti 2021.

Yrkanden

Karin Pleijel (MP) yrkar bifall till yrkande från MP och V den 13 augusti 2021 och avslag på yrkande från SD den 11 juni 2021 och yrkande från M, L, C och S den 18 augusti 2021.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från SD den 11 juni 2021.

Ordföranden Axel Josefson (M) yrkar bifall till yrkande från M, L, C och S den 18 augusti 2021 och avslag på yrkande från SD den 11 juni 2021 och yrkande från MP och V den 13 augusti 2021.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att det egna yrkandet har bifallits.

Protokollsanteckning

Elisabet Lann (KD) antecknar som yttrande en skrivelse från den 18 augusti 2021.

Reservation

Jörgen Fogelklou (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Protokollsutdrag skickas till

Skrivelse nr 150 till kommunfullmäktige
Stadsledningskontoret

Dag för justering

2021-09-13

Vid protokollet

Sekreterare

Lina Isaksson

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

Daniel Bernmar

Remittering av förslag till riktlinje för höjd beredskap inklusive Göteborgs Stads krigsorganisation

§ 530, 1107/21

Beslut

Enligt stadsledningskontorets förslag:

Kommunstyrelsen remitterar stadsledningskontorets förslag till reviderad riktlinje för höjd beredskap (inklusive bilaga Göteborgs Stads krigsorganisation), i enlighet med bilaga 2 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, till samtliga nämnder och styrelser i Göteborgs Stad samt till förbundsstyrelsen i Räddningstjänsten Storgöteborg.

Handlingar

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande den 16 maj 2022.

Yrkande från SD den 10 juni 2022.

Yrkanden

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till yrkande från SD den 10 juni 2022.

Karin Pleijel (MP) och ordföranden Axel Josefson (M) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag. Vidare yrkar Karin Pleijel (MP) avslag på yrkande från SD den 10 juni 2022.

Propositionsordning

Ordföranden ställer propositioner på yrkandena och finner att Karin Pleijels och det egna yrkandet bifallits.

Reservation

Jörgen Fogelklou (SD) reserverar sig mot beslutet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadens nämnder och bolag samt förbundsstyrelsens i Räddningstjänsten Storgöteborg genom stadsledningskontoret

Dag för justering

2022-06-27

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Axel Josefson

Justerande

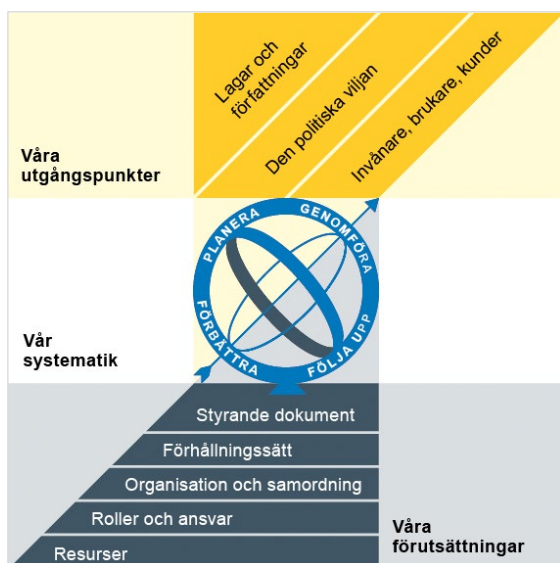
Daniel Bernmar

Göteborgs Stads riktlinje för höjd beredskap

Reglerande styrande dokument

Policy
► Riktlinje
Regel
Anvisning
Rutin
Instruktion

Göteborgs Stads styrsystem

Utgångspunkterna för styrningen av Göteborgs Stad är lagar och författningar, den politiska viljan och stadens invånare, brukare och kunder. För att förverkliga utgångspunkterna behövs förutsättningar av olika slag. Stadens politiker har möjlighet att genom styrande dokument beskriva hur de vill realisera den politiska viljan. Inom Göteborgs Stad gäller de styrande dokument som antas av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen. Därutöver fastställer nämnder och bolagsstyrelser egna styrande dokument för sin egen verksamhet. Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrande dokumentet för Göteborgs Stads nämnder och bolagsstyrelser.

Om Göteborgs Stads styrande dokument

Göteborgs Stads styrande dokument är våra förutsättningar för att vi ska göra rätt saker på rätt sätt. De anger vad nämnder/styrelser och förvaltningar/bolag ska göra, vem som ska göra det och hur det ska göras. Styrande dokument är samlingsbegreppet för dessa dokument.

Stadens grundläggande principer såsom demokratisk grundsyn, principer om mänskliga rättigheter och icke-diskriminering omsätts i praktisk verksamhet genom att de integreras i stadens ordinarie beslutsprocesser. Beredning av och beslut om styrande dokument har en stor betydelse för förverkligandet av dessa principer i stadens verksamheter.

De styrande dokumenten ska göra det tydligt både för organisationen och för invånare, brukare, kunder, leverantörer, samarbetspartners och andra intressenter vad som förväntas av förvaltningar och bolag. De styrande dokumenten ligger till grund för att utkräva ansvar när vi inte arbetar i enlighet med vad som är beslutat.

Styrande dokument			
Kommunala föreskrifter		Planerande och reglerande styrande dokument	
Normgivning mot enskild	Riktade styrande dokument	Planerande styrande dokument	Reglerande styrande dokument

Beslutad av: [Nämnd/styrelse/befattning]	Gäller för: [Text]	Diarienummer: [Nummer]	Datum och paragraf för beslutet: [Text]
Dokumentsort: [Dokumentsort]	Giltighetstid: [Giltighetstid]	Senast reviderad: [Datum]	Dokumentansvarig: [Funktion]
Bilagor: [Bilagor]			

Innehåll

Inledning	4
Syftet med denna riktlinje.....	4
Vem omfattas av riktlinjen	4
Bakgrund	4
Lagbestämmelser	5
Koppling till andra styrande dokument	6
Stödjande dokument	6
Riktlinje	8
Bilaga 1 – Göteborgs Stads krigsorganisation	10
Göteborgs Stads krigsorganisation	10
Organisationsschema	10
Krigsorganisationens ledningsorganisation	11
Kommunstyrelsen.....	11
Kommunstyrelsens krigsledningsorganisation	11
Stadsledningskontorets krigsstab	12
Resursfunktioner.....	12
Uppdragsbeskrivning.....	12
Ansvar under höjd beredskap.....	12
Ansvar under fredstid	13
Beskrivning av resursfunktioner.....	14

Inledning

Syftet med denna riktlinje

Denna riktlinje syftar till att skapa en gemensam inriktning och samsyn i Göteborgs Stad vid höjd beredskap. Riktlinjen tydliggör ansvar och övergripande krav gällande beredskapsplanering i fredstid, vilket inkluderar arbete med krigsplacering.

Vem omfattas av riktlinjen

Denna riktlinje gäller för Göteborgs Stads nämnder och styrelser tillsvidare. Delägda bolag där Göteborgs Stad är majoritetsägare är också skyldiga att förhålla sig till denna riktlinje.

Bakgrund

Höjd beredskap är samlingsbegreppet för skärpt- och högsta beredskap. Regeringen fattar beslut om höjd beredskap för hela eller delar av landet, eller viss verksamhet. Beslutet tillkännages genom radio, tv samt på sedvanliga sätt som annan lagstiftning.

Vid höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för ledningen av det civila försvaret i Göteborgs Stad. Kommunstyrelsen får under höjd beredskap i vissa brådskande ärenden fatta beslut istället för kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen ska inom ramen för det geografiska områdesansvaret verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika aktörer samordnas och för att samverkan kommer till stånd mellan dem som bedriver verksamheten. Kommunen ska under höjd beredskap hålla länsstyrelsen informerad om beredskapsläget. Vidare ska kommunen under höjd beredskap - i den omfattning som regeringen i särskilda fall beslutar - vidta de åtgärder som behövs för försörjningen med nödvändiga varor, medverka vid allmän prisreglering och ransonering, och medverka i övrigt vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

Kommunens del av totalförsvaret utgörs av det civila försvaret. Målen för det civila försvaret är:

- värna civilbefolkningen
- säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna
- upprätthålla en nödvändig försörjning
- bidra till det Försvarsmaktens förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld
- upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan
- bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred
- med tillgängliga resurser bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser

Det svenska krisberedskapssystemet bygger på ansvarsprincipen. Den innebär att den nämnd eller styrelse som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden, också har ansvaret för verksamheten vid kris och vid höjd beredskap, så långt det är möjligt. Beredskapen innebär att ordinarie verksamhet ska vara leveranssäker, uthållig och robust. Det innebär även att verksamheten vet vilka andra aktörer som verksamheten kan behöva samverka med.

Kommuner ska, enligt Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap, i fredstid planera för den verksamhet som är avsedd att bedrivas under höjd beredskap. I planerna ska det bland annat framgå vilken personal som ska tjänstgöra i krigsorganisationen.

Under höjd beredskap kan regeringen besluta om allmän tjänsteplikt. Det kan gälla en viss verksamhet eller en viss del av landet. Svenska medborgare eller personer som är stadigvarande boende i Sverige och som är mellan 16 och 70 år kan komma att omfattas av allmän tjänsteplikt vid höjd beredskap. Allmän tjänsteplikt fullgörs vanligen genom att personen kvarstår i sin anställning och går till sin arbetsplats som vanligt. Enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, kan alla kommuner i Sverige i sin fredstida planering utgå från att allmän tjänsteplikt kommer att omfatta samtliga anställda i kommunens organisation.

Det betyder att tillsvidareanställda och visstidsanställda i Göteborgs Stad omfattas av allmän tjänsteplikt när regeringen beslutar att denna plikt gäller inom kommunens ansvarsområde eller vid beredskapslarm. Anställda i Göteborgs Stad, som inte är krigsplacerade, kvarstår i ett sådant läge i sin anställning och är skyldig att inställa sig på sin ordinarie arbetsplats enligt arbetsgivarens direktiv. För anställda som är krigsplacerade inom Göteborgs Stads förvaltningar och bolag, via registrering hos Plikt- och prövningsverket, innebär beslut om aktivering av allmän tjänsteplikt att dessa personer ska inställa sig till tjänstgöring i enlighet med informationen i det krigsplaceringsbrev som arbetsgivaren tidigare skickat ut.

När allmän tjänsteplikt är aktiverad kan anställda, om det råder särskilda skäl, anvisas andra tjänsteställen än hos sin ordinarie arbetsgivare om beslut fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (Arbetsförmedlingen). Länsstyrelsen, i egenskap av länets högsta civila totalförsvarsmyndighet, kan under höjd beredskap besluta om att omfördela personal mellan myndigheter med representation i länet.

Under höjd beredskap kan regeringen fatta beslut om att Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262) ska börja gälla. Vid beredskapslarm, som meddelar att högsta beredskap råder i hela Sverige, aktiveras såväl allmän tjänsteplikt som arbetsrättslig beredskapslag per automatik.

För Göteborgs Stads nämnder samt för de styrelser som har Sobona som arbetsgivarorganisation träder kollektivavtal för krigs- och beredskapstillstånd (KB-avtal) i kraft när arbetsrättslig beredskapslag aktiverats. Centrala parterna kan komma överens om annan tidpunkt.

Lagbestämmelser

Primära bestämmelser som riktar sig mot denna riktlinje:

- Regeringsformen
- Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Förordning (2006:637) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap.
- Lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.
- Förordningen (2015:1053) om totalförsvar och höjd beredskap.
- Lag (1994:1809) om totalförsvarsplikt.
- Förordning (1995:238) om totalförsvarsplikt.
- Lag (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
- Förordning (1988:1215) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.
- Arbetsrättslig beredskapslag (1987:1262)
- Arbetstidslag (1982:673), Arbetstidsförordning (1982:901)
- Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30), riksdagsbeslut 15 december 2020
- Kollektivavtal för krigs- och beredskapstillstånd, KB-avtalet
- Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar
- Säkerhetsskyddslag (2018:585)
- Säkerhetsskyddsförordning (SFS 2021:955)
- Säkerhetspolisens nya föreskrifter om säkerhetsskydd

Koppling till andra styrande dokument

Dokumentet nedan är ett urval av de styrande dokument i staden med en primär koppling till denna riktlinje.

- Göteborgs Stads säkerhetspolicy
- Göteborgs Stads plan för arbetet med krisberedskap och civilt försvar 2021–2023
- Göteborgs Stads riktlinje för krishantering
- Stadsledningskontorets krisledningsplan
- Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation
- Göteborgs Stads riktlinje för säkerhetsskydd

En rutin som reglerar nämndernas arbetssätt med krigsplacering kommer att behöva tas fram. Det behöver ske i nära anslutning till att en central överenskommelse (avseende nämnderna) tecknas med Plikt- och prövningsverket. Bolagen kommer att teckna egna överenskommelser med Plikt- och prövningsverket.

Stödande dokument

- Göteborgs Stads råd kring arbetet med beredskapsplaner för höjd beredskap (1281/21)
- Göteborgs Stads råd kring arbetet med krigsplacering (1281/21)
- Göteborgs Stads råd gällande säkerhetsskyddsanalys (0221/23 - Version 2 - 2022)
- Totalförsvaret 2021-2025 (prop.202/21:30)

- Handlingskraft, MSB och Försvarsmakten. Handlingsplan för att främja och utveckla en sammanhängande planering för totalförsvaret 2021-2025, MSB2020-1 626 1-3
- Rätt person på rätt plats - offentliga aktörer: vägledning för krigsorganisation och krigsplacering, MSB1944 – april 2022
- Planeringsinriktning för civilt försvar och höjd beredskap för Västra Götalands län 2022, 456-118-2022
- Överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar 2018–2020 med revideringar till och med 2023, MSB 2022-15507, SKR 2022/00754
- Hotbildsunderlag i utvecklingen av civilt försvar, FOI Memo 5089 (typfall 1-4)
- Typfall 5: Utdragen och eskalerande gråzonsproblematik, FOI Memo 6338
- Säkerhetspolisens vägledningar för säkerhetsskydd (www.sakerhetspolisen.se)
- Handbok för säkerhetsskyddsanalys, Länsstyrelsen Västra Götaland (2022:50)
- Totalförsvarets författningshandbok 2021/2022, Försvarsdepartementet

Riktlinje

Höjd beredskap

Varje nämnd och styrelse ska ha en uppdaterad beredskapsplan som ska aktiveras när regeringen beslutar om höjd beredskap.

- **Skärpt beredskap** – Göteborgs Stad ska upprätthålla normal verksamhet så långt det är möjligt. Nämnder och styrelser ansvarar för att vid behov göra nödvändiga anpassningar samt vidta de särskilda åtgärder avseende planering, inriktning av verksamheten, personalfrågor och övriga resurser som anges i respektive nämnds och styrelses beredskapsplan. Nämnder och styrelser ska även planera för och vidta nödvändiga förberedelser inför högsta beredskap. Vid behov kan kommunstyrelsen besluta att aktivera utvalda resursfunktioner inom ramen för den fredstida organisationen. Kommunstyrelsen kan även besluta att Göteborgs Stad ska övergå från ordinarie organisation till krigsorganisation, vilket inkluderar samtliga resursfunktioner (bilaga 1)
- **Högsta beredskap** – Göteborgs Stad ska övergå till krigsorganisation, som inkluderar resursfunktioner, och samtliga beredskapsplaner aktiveras (bilaga 1). Totalförsvaret är all samhällsverksamhet som ska bedrivas. Göteborgs Stad ska då fokusera samtliga resurser på att klara målen för det civila försvaret, bland annat värna civilbefolkningen, upprätthålla samhällets funktionalitet och nödvändig försörjning samt stödja Försvarsmakten. Nämnder och styrelser har **alltjämt sitt** verksamhetsansvar, så långt det är möjligt.

Beredskapsplanering i fredstid

Varje nämnd och styrelse ska delta i arbetet med den stadenövergripande beredskapsplaneringen. En beredskapsplan ska tas fram av respektive nämnd eller styrelse som en del i beredskapsarbetet i fredstid. Beredskapsplanen ska:

- omfatta samtliga relevanta aspekter på den egna verksamheten och fungera som ett stöd när det gäller prioriteringar samt ge konkret vägledning till hur arbetet ska bedrivas,
- utgå från den stadenövergripande krigsorganisationen och fördjupat beskriva den egna verksamhetens krigsorganisation, såväl i text som i ett organisationsschema samt innehålla en bemanningsplan,
- avse såväl beredskapshöjningar efter hand som omedelbar övergång till högsta beredskap,
- minst omfatta följande områden:
 - Beredskapshöjning efter hand samt omedelbar övergång till högsta beredskap
 - Ledning och samband
 - Prioritering och minimikrav gällande samhällsviktig verksamhet och lagreglerad verksamhet
 - Krigsorganisation
 - Planering för resursfunktioner - för de nämnder och styrelser som har utpekat ansvar (bilaga 1)
 - Bemanningsplan
 - Samverkan

- Information/kommunikation externt och internt
- Analys av gender- och barnperspektivet samt socioekonomiskt perspektiv
- Utbildning och övning.
- Beredskapsplanen ska uppdateras vid förändringar i den fredstida organisationen samt aktualitetsprövas en gång per år.

Arbete med krigsplacering i fredstid

Krigsplacering i denna riktlinje avser så kallad krigsplacering av anställda via anställningsavtalet¹ och kan avse såväl tillsvidareanställda som visstidsanställda. Syftet med krigsplacering är att säkerställa personalförsörjningen under höjd beredskap och bemanna den beslutade krigsorganisationen.

- Krigsplacering är ett planeringsverktyg som i Göteborgs Stad ska tillämpas för nyckelfunktioner som svårigen kan ersättas på annat sätt vid höjd beredskap.
- Varje nämnd och styrelse ska i fredstid aktivt ta ställning till om planeringsverktyget krigsplacering ska tillämpas och vilka tjänster som då ska omfattas.
- Krigsplacering ska ske i den omfattning som krävs för att verksamheten ska fungera under höjd beredskap och för att kunna fullgöra uppgifterna inom totalförsvaret. En årlig översyn av behovet att krigsplacera ska göras.
- Vid konstaterat behov av krigsplacering ska varje nämnd och styrelse ha en dokumenterad arbetsprocess som reglerar det interna arbetet med krigsplacering.
- Krigsplacerade medarbetare i Göteborgs Stad ska av sin arbetsgivare ges skriftligt besked om sin krigsplacering via brev till folkbokföringsadressen. Beskedet ska innehålla uppgift om inställelseplats.
- Medarbetarens krigsplacering ska avslutas om anställningen upphör eller vid byte av tjänst.

Ansvar under höjd beredskap

Varje nämnd och styrelse ska:

- Aktivera sin beredskapsplan (helt eller delvis) och vid varje givet tillfälle besluta om prioriteringar, ambitionsnivå och genomförande i den egna verksamheten. Samhällsviktig verksamhet är prioriterat.
- Ställa om från fredstida organisation till krigsorganisation efter beslut².
- Aktivera arbetet i resursfunktionerna för de nämnder och styrelser som berörs³, det vill säga vara redo att samverka med stadsledningskontorets krigsstab kring konkreta arbetsuppgifter.
- Vid behov bidra till att bemanna Göteborgs Stads totala krigsorganisation samt bidra med övriga resurser (bilaga 1)

¹ Förordning (2015:1053) om totalförsvaret och höjd beredskap

² Kommunstyrelsen kan fatta beslut om att övergå till krigsorganisation vid skärpt beredskap. Vid högsta beredskap ska kommunen enligt lag övergå till krigsorganisation.

³ Kommunstyrelsen kan fatta beslut om att aktivera vissa resursfunktioner vid skärpt beredskap. Vid högsta beredskap aktiveras samtliga resursfunktioner i och med att staden övergår till krigsorganisation.

Bilaga 1 – Göteborgs Stads krigsorganisation

Göteborgs Stads krigsorganisation

Göteborgs Stads övergripande krigsorganisation innehåller följande beskrivningar:

- Organisationsschema
- Krigsorganisationens ledningsorganisation
- Resursfunktioner

Organisationsschema

Göteborgs Stads krigsorganisation bygger på den fredstida organisationen, det vill säga ordinarie nämndstruktur samt stadens majoritetsägda bolag.

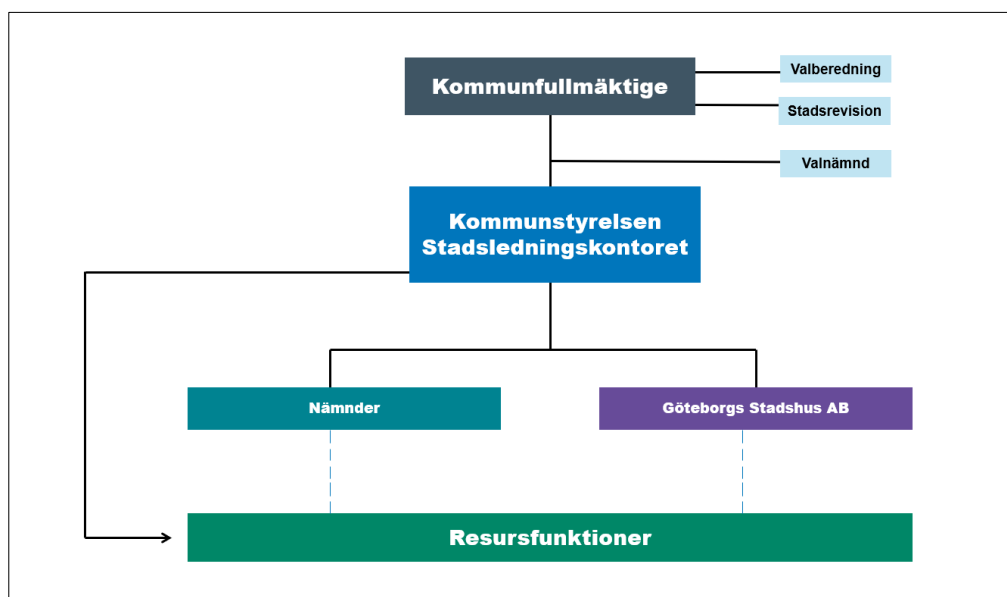

Bild 1: Kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av det civila försvaret under höjd beredskap. Göteborgs Stads krigsorganisation består av de ordinarie nämndernas och bolagens krigsorganisationer och beredskapsplaner samt resursfunktioner.

- Nämnders och styrelser krigsorganisation, inklusive beredskapsplaner, utgör grunden i stadens krigsorganisation.
- Resursfunktioner är ett komplement som stärker förmågan att koordinera och samarbeta kring åtgärder och lösningar mellan förvaltningar och bolag.
- Nämnder och bolag bemannar resursfunktionerna. I fredstid består arbetet av beredskapsförberedelser.
- Under höjd beredskap ger kommunstyrelsen operativa uppdrag till resursfunktionerna.

Krigsorganisationens ledningsorganisation

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen ansvarar för ledningen av det civila försvaret⁴ och fattar övergripande strategiska och ekonomiska inriktningsbeslut.

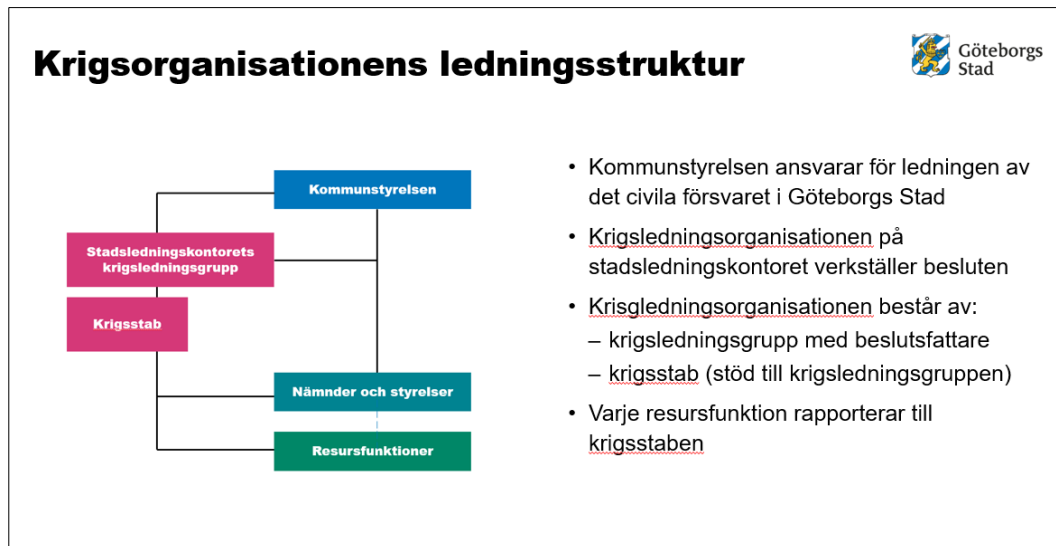

Bild 2: Kommunstyrelsen ansvarar för ledningen under höjd beredskap. Krigsledningsorganisationen på stadsledningskontoret leder stadens krigsorganisation. Nämnder och bolag bemannar resursfunktionerna, som får uppdrag via krigsstaben.

Kommunstyrelsens krigsledningsorganisation

Kommunstyrelsens krigsledningsorganisation på stadsledningskontoret verkställer besluten genom att inrikta och samordna åtgärder, resurser och kommunikation inom stadens verksamheter och tillsammans med andra aktörer inom det geografiska området.

Krigsledningsorganisationen ska:

- Ha utsedda beslutsfattare med nödvändiga mandat inom ansvarsområdet.
- Bestå av en krigsledningsgrupp med berörda beslutsfattare.
- Bestå av en krigsstab som utgör stöd till berörda beslutsfattare och som bereder ärenden med syfte att öka kapaciteten till ledning, samverkan och kommunikation.
- Ha en uthållighet för att kunna lösa sina uppgifter dygnet runt i tre månader⁵.

⁴ 3 kap. 2 § Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap

⁵ Utgångspunkten för planeringen av totalförsvaret bör vara att under minst tre månader kunna hantera en säkerhetspolitisk kris i Europa och Sveriges närområde som innebär allvarliga störningar i samhällets funktionalitet samt krig under en del av denna tid. Totalförsvaret 2021–2025 (prop. 2020/21:30)

Stadsledningskontorets krigsstab

Stadsdirektören och krigsledningsgruppen har ett ledningsstöd i form av en krigsstab till sitt förfogande vars uppdrag är att öka kapaciteten till ledning, samverkan och kommunikation.

- Stadsledningskontorets krigsstab organiseras som utgångspunkt i enlighet med den struktur, inklusive funktioner och ansvar, som beskrivs i stadsledningskontorets krisledningsplan⁶. Nya stabsfunktioner skapas vid behov.
- Stadsledningskontorets krigsstab förmedlar uppdragen till resursfunktionerna och följer upp arbetet.
- Resursfunktionerna deltar i krigsstabens arbete i den utsträckning som krävs.

Resursfunktioner

Resursfunktionerna ansvarar för att ett operativt samarbete över förvaltnings- och bolagsgränser snabbt kommer till stånd vid höjd beredskap och ytterst krig. Syftet är att öka stadens förmåga att hantera omfattande, komplexa och parallella samhällsstörningar till följd av krig. Bild 3 nedan beskriver ett antal förberedda resursfunktioner.

Uppdragsbeskrivning

Nämnder och styrelser med uppdrag att leda arbetet i en resursfunktion ska, inom sitt utpekade område, på en operativ nivå ansvara för att samordna, prioritera och fördela stadens resurser i enlighet med övergripande inriktningsbeslut och enligt målen för det civila försvaret samt samhällets skyddsvärden⁷.

- Det är kommunstyrelsen som beslutar om vilka uppdrag som ska utföras av resursfunktionerna då höjd beredskap råder.
- Uppdragen bereds och prioriteras inom ramen för stadsledningskontorets krigsorganisation och förmedlas till respektive resursfunktion via krigsstaben.

Ansvar under höjd beredskap

Funktionsansvarig nämnd/styrelse ansvarar för att:

- Verkställa kommunstyrelsens och krigsledningsorganisationens beslut.
- Leda arbetet i resursfunktionens beslutsforum och/eller stab.
- Samordna, prioritera och fördela tillgängliga resurser inom ramen för tilldelade uppdrag.
- Löpande inventera tillgängliga resurser och bedöma funktionens operativa förmåga.
- Rapportera till motsvarande funktion i stadsledningskontorets krigsstab.
- Vid behov initiera samarbete med övriga resursfunktioner.

Nämnder och styrelser som bidrar till arbetet i en eller flera resursfunktioner ska:

- Aktivt delta i planeringsarbetet och ingå i nödvändiga beslutsforum och/eller stab.
- Utföra lämpliga uppgifter inom ramen för resursfunktionens uppdrag.

⁶ Stadsledningskontorets krisledningsplan, bilaga 2 stadsledningskontorets krisledningsstab.

⁷ Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, MSB777

- Bidra med relevanta resurser för att lösa resursfunktionens uppdrag.
- Rapportera egen verksamhets lägesbild och tillgängliga resurser till funktionsansvarig nämnd/styrelse.

Övriga nämnder och styrelser som inte specifikt nämns i de beslutade resursfunktionerna ska:

- Ha beredskap att omgående börja delta i den stadenövergripande krigsorganisationen och bidra med resurser, efter anmodan från kommunstyrelsens krigsledningsorganisation.

Ansvar under fredstid

Varje resursfunktionansvarig nämnd/styrelse ska säkerställa att resursfunktionen i fredstid uppnår en organisatorisk beredskap, bland annat genom:

- Förberedda arbetsformer för uppdraget, exempelvis nödvändiga beslutsforum och/eller stabsorganisation.
- Förberedda former för samverkan och samarbete med övriga förvaltningar och bolag i staden som ska bidra till funktionen, inklusive säkerställda och uppdaterade kontaktvägar.
- Förberedda former för samverkan med andra resursfunktioner, inklusive säkerställda och uppdaterade kontaktvägar.
- Förberedda former för samverkan med externa aktörer, inklusive säkerställda och uppdaterade kontaktvägar.
- En uppdaterad och tillgänglig resursinventering samt en löpande analys kring vilka resurser som skulle behövas för att klara av att hantera komplexa uppdrag under höjd beredskap och ytterst krig. Här inbegrips dels resurser som finns inom staden, dels resurser som externt kan behöva tillföras för att hantera samhällsstörningar orsakade av krig.

Nämnder och styrelser som deltar i en resursfunktion ska i sin beredskapsplan för höjd beredskap planera för uppdraget att delta i resursfunktionen, bland annat genom:

- Förberedda arbetsformer för att delta i nödvändiga beslutsforum och/eller stabsorganisation.
- Förberedda former för samverkan och samarbete med funktionsansvarig nämnd/styrelse
- Löpande inventera egna resurser som skulle kunna nyttjas i resursfunktionens uppdrag

Beskrivning av resursfunktioner

Resursfunktioner				
Transport, logistik & ordonnans	Måltider inom staden, inkl nödbespisning	Kristidsverksamhet (prisreglering/ransoner / nödvändig försörjning)	Skydd och bevakning	Avlopp och avfall
Lokaler, fastighetsdrift	Utrymning & inkvartering	Krisstöd	Skyddsrum och övriga totalförsvarsanläggningar	Hälsa, vård och omsorg
Reparationer (tekniskt underhåll, reparationer, byggnation, grävuppgifter m.m.)	Infrastruktur för IT	Kommunikation	Lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer	Brådskanie begravning (stöd till kyrkogårdsförvaltningen)
Energi (el, värme, kyla, gas) och reservkraft	Personalförsörjning/bemannning (inklusive kontakt med frivilliga och privata näringsliv)	Samband och ledningsplatser	Nödvattenförsörjning	Inköp (säkerställa inköp av nödvändiga varor)
Stöd till Försvarsmakten				

Bild 3: Totalt finns 21 förberedda resursfunktioner. Nämnder och styrelser ansvarar för att funktionerna förbereds i fredstid och har förmåga att börja utföra uppdrag under höjd beredskap.

Befintliga resursfunktioner kan under höjd beredskap få utökade eller ändrade uppgifter beroende på händelseutvecklingen. Kommunstyrelsen kan även skapa nya resursfunktioner om så krävs.

Beskrivningen under varje resursfunktion är exempel på övergripande uppgifter. Vid höjd beredskap kommer uppdragen att tydliggöras av kommunstyrelsens krigsledningsorganisation.

I tabellen nedan framgår vilka nämnder och styrelser som leder respektive deltar i varje resursfunktion.

Resursfunktioner	Ansvarig nämnd/styrelse	Nämnd och styrelse som deltar
Transport, logistik & ordonnans - Samverka med stadsledningskontorets krigsstab - Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen - Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut	Göteborgs Stads Leasing AB	Stadsmiljönämnden, stadsfastighetsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, Göteborgs Spårvägar AB, Got Event AB, Göteborgs Stads Parkering AB

• Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer		
Lokaler, fastighetsdrift • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Stadsfastighetsnämnden	Förvaltnings AB Framtiden (inkl. dotterbolag), Älvstranden Utveckling AB, Got Event AB, Göteborgs Stadsteater AB, Liseberg AB, Göteborgs Stads Parkerings AB, exploateringsnämnden, idrott- och föreningsnämnden, kulturnämnden, grundskolenämnden, utbildningsnämnden, förskolenämnden
Reparationer (tekniskt underhåll, reparationer, byggnation, grävuppgifter, röj mm) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Stadsmiljönämnden	Stadsfastighetsnämnden, kretslopp och vattennämnden, Higab AB, Älvstranden Utveckling AB, Renova AB, Gryaab AB, Grefab AB, Göteborg Energi AB, Förvaltnings AB Framtiden (inkl. dotterbolag), Liseberg AB, Got Event AB, Göteborgs Stadsteater AB, Göteborgs Spårvägar AB,

Energi (el, värme, kyla, gas) och reservkraft • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Identifiera vilka verksamheter inom staden samt inom Göteborgs Stads geografiska område som ska prioriteras • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Göteborg Energi AB /Göteborg Energi Nät AB	Kretslopp och vattennämnden, nämnden för Intraservice, Göteborgs Hamn AB, Göteborgs Stads Leasing AB, Gryaab AB, Renova AB
Nödvattenförsörjning • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Identifiera prioriterade verksamheter inom staden samt Göteborgs Stads geografiska område • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Kretslopp och vattennämnden	Nämnder och styrelser som har ansvar enligt Göteborgs Stads riktlinje för nödvattenförsörjning, miljö- och klimatnämnden

Måltider inom staden, inklusive nödbespisning • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Grundskolenämnden	Utbildningsnämnden, förskolenämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden, nämnden för funktionsstöd, socialnämnderna Hisingen, Nordost, Centrum, Sydväst, miljöförvaltningen, nämnden för inköp och upphandling, Göteborgs Stads Leasing AB
Utrymning & inkvartering (inkl. flyktingmottagande) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet kring utrymning och mottagande, inklusive samverkan med externa aktörer • Övergripande säkerställa att det finns en organisation som driver mottagningsplatser/ tillfälliga boenden • Samverka med externa aktörer (myndigheter, frivilliga, näringsliv, föreningar mm)	Kommunstyrelsen	Förvaltnings AB Framtiden (inkl. dotterbolag), Boplatz Göteborg AB. <i>Kompletteras med fler nämnder och styrelser när tillräckligt planeringsunderlag finns.</i>

Infrastruktur för IT • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Nämnden för Intraservice	Stadsfastighetsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, stadsmiljönämnden, exploateringsnämnden, kretslopp och vattennämnden, kommunstyrelsen, Göteborg Energi AB/Gothnet AB, Göteborgs Hamn AB
Personalförsörjning/bemannning (inklusive kontakt med frivilliga och privata näringsliv) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela personalresurser inom stadens verksamheter • Organisera arbetet kring personalpool eller liknande funktion • Samverka med externa aktörer, exempelvis Arbetsförmedlingen och frivilligorganisationer om personaltillskott • Samverka med näringslivet kring tillfälliga lösningar/samarbeten för att klara målen för det civila försvaret	Kommunstyrelsen	Business Region Göteborg AB, arbetsmarknad och vuxenutbildningsnämnden, Stadshus AB

Inköp (säkerställa inköp av nödvändiga varor) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Organisera arbetet i stadens inköpscentral • Upphandla/köpa in nödvändiga varor • Fördela nödvändiga varor till stadens verksamheter • Samverka med externa aktörer (myndigheter och näringslivet) om gemensamma lösningar	Nämnden för inköp och upphandling	Berörda nämnder och styrelser utifrån varukategorier
Kristidsverksamhet (inkluderar prisreglering/ransonerings/ nödvändig försörjning) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Utföra arbetsuppgifter i enlighet med kommande statliga direktiv • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Peka ut resurser som kan användas i arbetet • Fördela resurser (nödvändig försörjning) inom stadens verksamhet samt inom Göteborgs Stads geografiska område • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag	Kommunstyrelsen	Socialnämnderna Hisingen, Nordost, Centrum, Sydväst. <i>Kompletteras med fler nämnder och styrelser när tillräckligt planeringsunderlag finns.</i>

• Vid behov samverka med externa aktörer		
Krisstöd • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Samverka med externa aktörer som kan stötta med krisstöd	Socialnämnden Centrum	Socialnämnderna Hisingen, Nordost, Sydväst
Kommunikation • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Kommunstyrelsen	Göteborg & Co AB, Liseberg AB, Got Event AB, Boplats Göteborg AB, Göteborgs Stadsteater AB, nämnder och styrelser enligt Göteborgs Stads riktlinje för kriskommunikation
Hälsa, vård och omsorg • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen	Äldre samt vård- och omsorgsnämnden	Nämnden för funktionsstöd, socialnämnden Sydväst

• Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer		
Avlopp och avfall • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Kretslopp och vattennämnden	Renova AB, Gryaab AB,
Samband och ledningsplatser • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Vid behov säkerställa tillgång till nödsamband • Samordna och fördela ledningsplatser inom staden • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Kommunstyrelsen	Göteborgs Spårvägar AB, stadsfastighetsnämnden, äldre samt vård- och omsorgsnämnden

Skydd och bevakning • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Identifiera behov i staden av skydd och bevakning • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Samverka med andra myndigheter (exempelvis polisen) och vaktbolag	Kommunstyrelsen	Stadsfastighetsnämnden, nämnden för Intraservice, kretslopp och vattennämnden, Got Event AB, Higab AB, Göteborgs Hamn AB, Göteborg Energi AB, Gryaab AB, Liseberg AB
Skyddsrum och övriga totalförsvarsanläggningar • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Identifiera behov av underhåll, reparationer, drift • Fördela och peka ut resurser som kan användas • Vid behov organisera hjälp till människor att nå skyddsrum • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Stadsfastighetsnämnden	Nämnder och styrelser som äger eller förvaltar fastigheter som rymmer skyddsrum

Lämna upplysningar m.m. om krigsfångar och andra skyddade personer • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas i arbetet (i enlighet med nationella direktiv) • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Vid behov samverka med externa aktörer	Kommunstyrelsen	Övriga nämnder och styrelser vid behov
Brådskanie begraving (stöd till kyrkogårdsförvaltningen) • Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas (bland annat mark, transport av döda, grävhelp) • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Samverka med kyrkogårdsförvaltningen och vid behov andra externa aktörer	Kommunstyrelsen	Exploateringsnämnden, stadsmiljönämnden, stadsbyggnadsnämnden, idrotts- och föreningsnämnden, Got Event AB
Stöd till Försvarsmakten	Kommunstyrelsen	Nämnder och styrelser identifieras utifrån

• Samverka med stadsledningskontorets krigsstab • Verkställa beslut fattade av kommunstyrelsen • Leda funktionens arbete enligt övergripande inriktningsbeslut • Fördela och peka ut resurser som kan användas för stöd, bland annat gällande mat, vatten, drivmedel, tillfälliga lokaler • Organisera det operativa arbetet i funktionens uppdrag • Samverka med Försvarmakten om stödbehov samt externa aktörer		Försvarmaktens framställan om stöd
--	--	------------------------------------